

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษากลุ่มประโยคในความเรียง พอจะสรุปได้ดังนี้

ก. ประโยคในกลุ่มประโยค อาจเป็นประโยคสามัญหรือประโยคซับซ้อนก็ได้ เป็นประโยคสมบูรณ์ หรือประโยคไม่สมบูรณ์ก็ได้ และอาจมีคำเชื่อมประโยคอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้

ข. ประโยคในกลุ่มประโยคจะมีความสัมพันธ์กันทางความหมายและทางรูปแบบโครงสร้างดังนี้

1. ความสัมพันธ์ของประโยคทางความหมาย อาจสรุปได้ดังนี้

ก) ชนิดของความหมาย ความหมายของประโยคดังจะเกี่ยวเนื่องกับความหมายของประโยคหน้าได้เป็น 13 ชนิดคือ การแจกแจงความ การคล้อยตามกัน การแสดงความแตกต่างหรือความตรงข้ามกัน การเลือกเอาอย่างใดอย่างหนึ่ง การสรุปความหรือการแสดงผล การแสดงเงื่อนไข การแสดงเหตุ การแสดงตัวอย่าง การตอบ การเปรียบเทียบกัน การแสดงความมุ่งหมาย การแสดงลักษณะ หรือการแสดงวิธีการ และการแสดงเวลา

ข) สิ่งที่ยื่นออกความสัมพันธ์ทางความหมาย อาจแบ่งได้เป็น 3 ชนิดคือ

1) คำนามจะบอกความสัมพันธ์ของประโยคได้ 4 ลักษณะคือ การแสดงตัวอย่าง การสรุปความหรือการแสดงผล การตอบและการแสดงเหตุ 2) คำกริยาจะบอกความสัมพันธ์ของประโยคได้ 5 ลักษณะคือ การสรุปความหรือการแสดงผลการแจกแจงความ การ

แสดงแตกต่างหรือความตรงข้ามกัน การตอบ การแสดงความมุ่งหมาย 3) คำ
เชื่อมประโยคจะบอกความสัมพันธ์ของประโยคได้ทุกลักษณะยกเว้น การตอบ

2. ความสัมพันธ์ของประโยคทางรูปแบบโครงสร้าง อาจสรุปได้ดังนี้

ก) การซ้ำ ประโยคที่สัมพันธ์กันจะมีคำในประโยคซ้ำกัน เราพิจารณาการซ้ำ
คำในประโยคได้เป็น 2 หัวข้อคือ 1) ลักษณะการซ้ำ หน่วยในประโยคหลังอาจซ้ำทั้ง
รูปคำและความหมายกับนามวลี บุพบทวลี หรือกริยาวลีในประโยคหน้า หรืออาจซ้ำเฉพาะ
ความหมาย กล่าวคือ หน่วยในประโยคหลังแสดงถึงสิ่งเดียวกัน หรือความหมายตรงกันบาง
ส่วน กับหน่วยในประโยคหน้า 2) สิ่งที่ซ้ำได้แก่ นามวลี กริยาวลี บุพบทวลี หรือ นาม
วลี และบุพบทวลี (ก) นามวลี หน้าที่ของนามวลีที่ซ้ำได้แก่ หน่วยประธาน หรือหน่วย
กรรมตรง หน่วยประธานอาจซ้ำกับหน่วยประธานด้วยกัน หน่วยกรรมตรงอาจซ้ำกับหน่วย
กรรมตรงด้วยกัน หรือหน่วยประธานกับหน่วยกรรมตรงอาจซ้ำกันก็ได้ ส่วนองค์ประกอบ
ของนามวลีที่ซ้ำนั้น หน่วยหลักอาจจะซ้ำกัน ไม่ซ้ำส่วนขยายนาม ส่วนขยายนามอาจจะซ้ำ
กันไม่ซ้ำหน่วยหลัก หรือ หน่วยหลักของนามวลีหนึ่งซ้ำกับส่วนขยายนามของอีกนามวลีหนึ่ง
หรือหน่วยหลักและส่วนขยายนามอาจจะซ้ำกันทั้งหมดก็ได้ (ข) กริยาวลี อาจจะซ้ำหน่วย
แก่น หรือส่วนขยายกริยาหรือซ้ำทั้งหน่วยแก่นและส่วนขยายกริยาก็ได้ (ค) บุพบทวลี
บุพบทวลีที่ซ้ำ คือบุพบทวลีที่ลดฐานะไปเป็นหน่วยขยายของหน่วยแก่นในกริยาวลี (ง) นาม
วลีและบุพบทวลี อาจจะซ้ำกันได้

ข) การไม่ปรากฏ ประโยคที่สัมพันธ์กัน ประโยคหลังอาจไม่ปรากฏหน่วย
บางหน่วยเพราะซ้ำกับหน่วยที่กล่าวถึงแล้วในประโยคหน้า หน่วยที่ไม่ปรากฏได้แก่นามวลี
หรือบุพบทวลี 1) นามวลี หน้าที่ของนามวลีที่ไม่ปรากฏได้แก่ หน่วยประธาน หรือหน่วย
กรรมตรง หน่วยประธานอาจซ้ำกับหน่วยประธานด้วยกัน หรือซ้ำกับหน่วยกรรมตรงซึ่ง
ไม่ปรากฏ หน่วยกรรมตรงอาจซ้ำกับหน่วยกรรมตรงด้วยกัน หรือซ้ำกับหน่วยประธานซึ่ง
ไม่ปรากฏ ในบางกรณีเฉพาะหน่วยประธานหรือหน่วยกรรมตรงในประโยคหลังไม่ปรากฏ

เพราะซ้ำกับหน่วยในประโยคหน้า แต่ในบางกรณีทั้งหน่วยประธานและหน่วยกรรมตรงในประโยคหลังก็ไม่ปรากฏ ทั้งนี้เพราะในประโยคหน้าใดกล่าวถึงแล้ว ส่วนองค์ประกอบของนามวลีที่ไม่ปรากฏ อาจจะเป็นหน่วยหลักหรือส่วนขยายนาม หรือทั้งหน่วยหลักและส่วนขยายนามก็ได้ 2) บุพบทวลีเมื่อบุพบทวลี ที่ลดฐานะไปเป็นหน่วยขยายของหน่วยแกนในกริยาวลีซ้ำกับบุพบทวลีลดฐานะในประโยคหน้า ก็จะไม่ปรากฏ 3) นามวลีและบุพบทวลี นามวลีอาจไม่ปรากฏเพราะซ้ำกับบุพบทวลีลดฐานะ ซึ่งใดกล่าวถึงแล้วในประโยคหน้าก็ได้ และบุพบทวลีลดฐานะอาจไม่ปรากฏเพราะซ้ำกับนามวลีซึ่งใดกล่าวถึงแล้วในประโยคหน้าก็ได้

ค) การเพิ่ม ประโยคหลังอาจสัมพันธ์กับประโยคหน้าได้โดยเพิ่มความเชื่อมประโยค ตอนประโยค หรือกลางประโยค หรือท้ายประโยค หรือทั้งก่อนและกลางประโยค

ประโยคที่สัมพันธ์กันอาจเป็นประโยคที่ไม่ได้อยู่ติดต่อกัน และอาจมีลักษณะที่บอกความสัมพันธ์รวมกันได้คือ มีทั้งหน่วยที่เพิ่มเข้ามาและหน่วยที่ขาดหายไป มีทั้งหน่วยที่ซ้ำกัน และหน่วยที่ขาดหายไป มีทั้งหน่วยที่ซ้ำกัน และหน่วยที่เพิ่มเข้ามา และมีทั้งหน่วยที่ซ้ำกันหน่วยที่ขาดหายไป และหน่วยที่เพิ่มเข้ามา

อนึ่งประโยคที่เรียงติดต่อกันมา จะต้องสัมพันธ์กันทางความหมายเสมอ และประโยคที่สัมพันธ์กันทางความหมายนั้น อาจจะมีสัมพันธ์กันทางรูปแบบโครงสร้างด้วยหรือไม่ก็ได้ ตัวอย่างเช่น

(1) โต๊ะมุก | กำลังเป็น | ที่นิยมของคนไทย // (2) ลูกคา | ทร
จะติดคอ | ข้างแคะ | โดยตรงดีกว่า // (3) ราคาซื้อขายจะโดนถูก //
(4) ส่วนใหญ่ | โต๊ะมุกที่สีราคาขายไวแล้วนั้น | ร้านเฟอร์นิเจอร์ |
มารับซื้อจากข้างแคะโดยตรง

(อุตสาหกรรมเครื่องมุกของไทย 65)

ประโยคที่ 2 สัมพันธ์ทางความหมายกับประโยคที่ 1 ประโยคที่ 3 สัมพันธ์
ทางความหมายกับประโยคที่ 2 ประโยคที่ 4 สัมพันธ์ทางความหมายกับประโยคที่ 3
ในลักษณะการขยายความ

ส่วนความสัมพันธ์ทางรูปแบบโครงสร้างนั้น เราจะเห็นว่าประโยคที่ 4 สัมพันธ์
กับประโยคที่ 2 และประโยคที่ 1 แต่จะไม่สัมพันธ์กับประโยคที่ 3

ขอเสนอแนะ

หลังจากที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของประโยคทั้งทางความหมายและทางรูปแบบ
โครงสร้างไปแล้ว ผู้วิจัยพบว่าประเด็นที่ควรวิจัยได้อีก 2 ประเด็น คือ

1. ประโยคจะสัมพันธ์กันทางความหมายได้เพียง 13 ลักษณะ จริงหรือไม่
2. ประโยคจะสัมพันธ์กันทางความหมายเพียงลักษณะใดลักษณะหนึ่ง หรือ
สัมพันธ์ได้พร้อม ๆ กันหลายลักษณะ จะมีลักษณะความสัมพันธ์ทางความหมายแบบใดบาง
ที่ปรากฏรวมกันได้

ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะให้ศึกษาค้นคว้าในประเด็นทั้งสองนี้ให้ละเอียดยิ่งขึ้น
ต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย